

Evropa na křižovatce – která z cest bude ta naše?

Tématem debaty z cyklu Café Evropa, kterou hostil **Evropský dům** ve středu **19. 4.**, byla cesta, kterou se Evropská unie vydá v budoucnosti. S moderátorem Filipem Horkým z Českého rozhlasu debatovali europoslanec za Stranu svobodných **Petr Mach** a **Luděk Niedermayer**, europoslanec za TOP09/STAN.

Mach ze začátku debaty vzpomínal na to, co je na Evropské unii dobré, tedy volnost obchodu i cestování. Zároveň ale evropský blok zkritizoval za jeho vysokou úroveň byrokracie. To, že **jednotná Evropa více dává, než bere**, si myslí Niedermayer. Petr Mach nakonec hned v úvodu připustil, že si Českou republiku dovede představit i mimo EU. Důvod, proč se domnívá, že by si Česká republika nepohoršila, je fungování Evropského sdružení volného obchodu, mezinárodní organizace, která sdružuje Island, Lichtenštejnsko, Švýcarsko a Norsko. „**Tím se země dostane k dobrým věcem a vyhne se těm špatným, jako je zbytečné papírování a přehlasování,**“ zdůvodňuje Mach. Podle Niedermayera je toto sdružení jen pouhou iluzí. „**Bez EU, jaká teď je, by neexistovalo,**“ myslí si. „**Je to jen její satelit,**“ dodává. „**Kdyby tady seděl vyslanec Švýcarska a slyšel by vás říkat, že Evropské sdružení je jen satelit, tak nevím, nevím,**“ reagoval okamžitě Mach. Rozdílné názory hostů se během debaty promítly i do jejich postoje k vícerychlostní Evropské unii. Procesy v EU by tak měly fungovat i v případech, že se na něčem neshodne celá osmadvacítka, ale třeba jen 25 států.

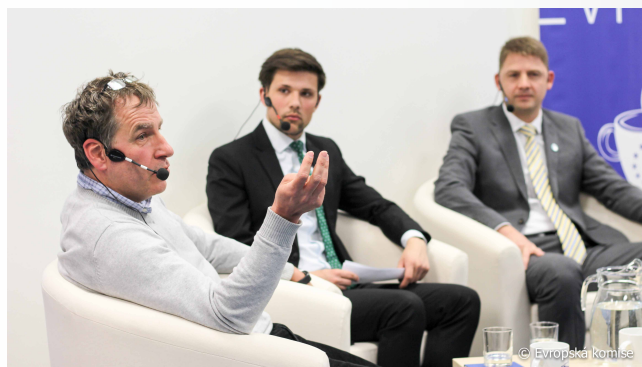
„Když budeme mluvit o více rychlostech, nesmíme zapomenout i na zpátečku – například vystoupení z Eura.“

„Myšlenka, že 'EU nám něco nakáže', je nesmysl, jelikož vždy rozhodují zmocněnci jednotlivých států.“

„**Takže vícerychlostní Evropa mi dává smysl,**“ říká Mach. „**Ale pokud má fungovat jako auto, tak by měla mít i zpátečku. Když někdo nechce euro, tak by z něj měl mít právo vycouvat,**“ dodává. „**Vízová politika, společná měna a migrační politika,**“ vyjmenovává Mach. Zdůrazňuje, že ne ve všech těchto směrech jsou zapojené země EU. A podle něj to nevadí. „**Nevidím chaos v tom, když si ponechají vlastní pravidla. Je běžné, že státy mají jiné zásuvky, jinak řídí,**“ uvádí příklady a doplňuje: „**Není nutné regulovat všechno, nemusíme mít nápisy na potravinách v několika jazycích.**“ Ve vícerychlostním evropského bloku ale vidí i negativa, a to v myšlence společné armády. Nechce, aby se Česká republika něčeho takové účastnila. „**Mohli bychom být přehlasováni při rozhodování o vojenských akcích, jako se to stalo u Libye,**“ bojí se. Jednotnou evropskou armádu prosazuje především Francie a Německo. I podle Niedermayera je taková armáda až na konci řetězce, který ale začíná společnou evropskou zahraniční politikou. „**NATO je dnes nenahraditelné jako bezpečnostní záruka České republiky,**“ říká. „**Měli bychom se spíš bavit o koordinovaném vedení,**“ domnívá se. Česko svůj postoj v této věci ještě nenašlo. Debata se poté stočila k palčivé otázce o případném opuštění evropského bloku, Czexitu. „**Mělo by se o tom diskutovat,**“ myslí si Petr Mach. Zároveň by si přál, aby tato možnost byla v tuzemsku uzákoněná. Momentálně se o vystoupení republiky z EU hlasovat nesmí. Svůj postoj se Mach snažil publiku vysvětlit.

„**Lidé, co nebyli před 13 lety plnoletí, neměli možnost hlasovat, ale mít by ji měli teď,**“ objasňuje. EU se podle něj změnila, zvláště pak odhlasováním nových smluv. „**Argumentovat tím, že v roce 2003 jsme rozhodli, tak to nebudeme měnit, je špatné,**“ domnívá se. Nové hlasování by podle něj naplnilo princip demokracie. Nicméně si nemyslí, že by k této debatě Česká republika dospěla v dohledné době. Svůj názor k opuštění EU vyjádřil i Niedermayer. „**Prvně by se mělo o tom, co je přínosem být v EU a až poté o tom, proč je to špatné,**“ oponuje Machovi. „**O věcech, o kterých není mezi občany velké uvědomění, by se referendem hlasovat nemělo,**“ říká rázně. Jako příklad uvádí Spojené království, které si svůj odchod takto zpečetilo. „**Ilustruje to i fakt, že až po hlasování si lidé začali googlit, co to pro ně znamená,**“ dodává. Uvádí také, že negativní emoce vůči evropskému bloku podporují v tuzemsku i názory některých politiků. Ke konci debaty zazněla i otázka, zda by se tedy o vystoupení a o opětovném vrácení se do EU mělo hlasovat pokaždé, když se jedné straně daná politika nelíbí. „**Přendášení pravomocí se děje jen jednou za čas. O vystoupení Česka z EU se mělo hlasovat v roce 2009, a tedy vždy, když se mění pravidla,**“ připomíná Mach přijetí Lisabonské smlouvy. Poté by měla existovat ochranná lhůta, právě proto, aby nedošlo ke zneužívání referenda. Systém Evropské unie by ale podle Niedermayerova názoru neměl fungovat jako vybírání politik, které se líbí. „**Politiky by měly být komplementární, jako například Schengen a společná vizová politika, nejde si vyzobat jen nějaké,**“ uzavírá.

Zastoupení v České republice

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Organizátoři v rámci projektu Café Evropa poskytují prostor pro svobodnou diskusi. Jejich závěry však nelze zaměřovat s oficiálními stanovisky a postoji institucí EU.

www.cafe-evropa.cz